Ant bangų

Iš pietinės salos atvykusiai mergaitei šių metų pavasarį suėjo penkiolika.

Jai išeinant iš namų, motinos įduoti drabužiai persirengti, įvynioti į furošikį*, buvo sukurpti iš daugybės senų medžiagos skiaučių, jas lopas po lopo sujungus į vieną – tai buvo į skudurus panašūs du apdarai, kurie bet kam mieste vargu ar būtų atrodę kaip kimono, taip pat du ar trys apatiniai ar kažkas panašaus į strėnjuostes. Ir tai buvo visas dukros, visiems laikams paliekančios gimtuosius namus, paruošimas kelionei.

Salą, kurioje ji gimė, iš trijų pusių supo aukšti skardžiai, o pažvelgus žemyn buvo galima įžiūrėti jūrinius vėžlius, tingiai plaukiojančius tolimame jūros paviršiuje. Jūriniai vėžliai buvo didesni už žmones ir visada laikėsi kartu po du ar tris. Jūros vandenyje pynėsi mėlynos ir baltos spalvos juostos, tarsi būtų įlieta pieno – tai lėmė siera, tekanti iš rytinėje salos pusėje stūksančio ir vis dar ugnimi besispjaudančio ugnikalnio.

* *Furoshiki* – tradicinis japoniškas audinys daiktams įvynioti ir neštis. Terminas *furoshiki* pradėtas vartoti Muromači laikotarpiu (XIV–XVI a.), kai lankytojai viešosiose maudyklose vyniodavo savo drabužius į audinius su giminės herbais, kad nesumaišytų jų su svetimais, o po maudynių ant tų pačių audinių stovėdavo rengdamiesi. Iš čia ir kilo žodžio reikšmė – „vonios patiesalas“ (*čia ir toliau – vert. past.*).

Iš tos pietinės salos, apiplaukus Sacumos pusiasalio vakarinę pakrantę, pakeliui užsukus į vieną kitą uostą ir po dviejų dienų bei naktų pagaliau pasiekus Misumio uostą Kumamoto prefektūroje, mergaitę apėmė jausmas, tarsi būtų atsidūrusi svetimoje šalyje.

Išlipusią į krantą ją pasitiko eilės abipus kelio vienas prie kito besiglaudžiančių nuostabių namų, kokių ji dar niekada nebuvo regėjusi. Ją nuvedė į namą, ypač išsiskiriantį savo dydžiu, ir įleido į kambarėlį šalia raštinės, kur jau sėdėjo keturios maždaug jos amžiaus mergaitės. Visas mergaites čia atvedė vyrai nemaloniais veidais. Netrukus vyrai išėjo, o mergaites vieną po kitos pradėjo kviesti vardais. Gilumoje buvo fusumos pertvara*, o už jos – dar vienas kambarys. Joms buvo nurodyta ten įeiti.

Pakviestai mergaitei įėjus vidun ir fusumai užsidarius, po trumpos pauzės pasigirdo jos šūktelėjimas: „A!“. Jis buvo negarsus ir skambėjo kaip garsas, išsprūdęs nustebus ar gaudant kvapą. Kambaryje, regis, laukė kažkoks vyras; pasigirdo duslus, prislopintas balsas: „Nejudėk.“ Kurį laiką nebuvo girdėti nė vieno iš jų balsų, tik iš kambario tylos atsklisdavo vos girdimas šiugždesys, tarsi trintųsi audinys, galbūt kimono.

Praėjus maždaug trims minutėms, pro fusumą išėjusi mergaitė atrodė nekaip: jos kuodas buvo praradęs formą, o kimono priekis – išsidraikęs. Sugriebusi nukarusią kimono apačią priekyje, ji nuėjo į kambario kampą ir ten klestelėjo. Buvo pašaukta

* *Fusuma* – tradicinė japoniška stumdoma siena, pagaminta iš medžio ir popieriaus arba audinio. Į patalpą galima patekti ne pro duris, o pastūmus bet kurią iš fusumą sudarančių plokščių. Japoniškuose namuose taip pat naudojamos ir *šiodži* (*shōji*) – medžio karkaso, aptraukto peršviečiamu popieriumi, pertvaros. Jos praleidžia daugiau šviesos ir yra lengvesnės nei fusumos.

kita mergaitė – ji taip pat žengė pro fusumą gilyn. Vėl pasigirdo garsas „A!“, o kartais išsprūsdavo ir tylus riksmas.

Kai atėjo mergaitės iš salos eilė, pasigirdo jos vardas:

– Iči Aoi.

– Tep, – Iči krūptelėjo, tarsi jai kas būtų trinktelėjęs per nugarą. Ji atsistojo ir atsargiai įėjo pro fusumą; ten, ant futono* čiužinio, sukryžiavęs kojas sėdėjo putlus, gražus, penkiasdešimtmetį perkopęs vyras. Jo juodi kaip anglis plaukai buvo glotniai sutepti pomada, kimono žvilgėjo, o visas kūnas, pradedant šviesios odos rausvu veidu, liudijo gerą mitybą. Skurdžioje saloje užaugusi Iči apibūdinimą „gražus“ taikė būtent tokiems žmonėms. Iči tėvas buvo sulysęs ir bjaurus.

Vyrui pamojus ranka, Iči, tarsi hipnotizuojančio gyvatės žvilgsnio traukiama varlė, priartėjo prie minkšto medvilninio futono. Tada, nespėjusi nė mirktelėti, buvo sugriebta už juosmens ir parversta aukštielninka; sklandžiu judesiu praskėtus šlaunis, vidun įsiskverbė šiltas vyro pirštas, o paskui ten įslydo karštas lyties organas. Iči prasižiojo ir aiktelėjo: „A!“ Skaudėjo.

Vyras judino klubus tarsi skaičiuodamas – vienas, du, trys – ir sulig devintu ar dešimtu kartu ištraukė. Tada mostelėjo smakru: „Eik.“ Tai buvo viešnamio savininko patikra, taikoma naujai įsigytoms viešnamio merginoms.

Iči atsistojus atrodė, lyg tarpukojyje vis dar būtų kažkas įstrigę; jai buvo sunku eiti. Svirduliuodama pravėrė fusumą ir išėjo iš kambario.

* *Futon* – tradicinio stiliaus japoniškas patalas. Visą futono komplektą sudaro čiužinys (*shikibuton*) ir antklodė (*kakebuton*). Abu futono elementai yra lankstūs, kad dieną juos būtų galima sulankstyti ir laikyti didelėje sieninėje spintoje (*oshiire*). Tai leidžia kambarį naktį naudoti kaip miegamąjį, o dieną – kitai paskirčiai.

Mergaičių gyvenamieji kambariai buvo trečiame aukšte.

Ten joms buvo suteikti asmeniniai daiktai, patalynė ir nauji drabužiai. Buvo liepta išmesti viską, ką atsivežė iš gimtinės. Naujieji kimono buvo tokie gražūs – Iči niekada nebuvo mačiusi nieko panašaus saloje; visos mergaitės įsisupo į juos ir ėmė šokinėti iš džiaugsmo.

Tačiau Iči vis dar buvo sukrėsta to neįprasto įvykio, nutikusio kambarėlyje apatiniame aukšte. Šie kimono, gražesni net už prašmatniausius Naujųjų metų apdarus, šie medvilne kimšti futonai (visi saloje miegojo pasikloję šiaudus ir jais užsikloję) – visi šie jų padėties neatitinkantys daiktai neabejotinai buvo duoti joms mainais už tą ką tik patirtą keistą įvykį.

Iči mąstė: tas ką tik į jos tarpukojį įkištas daiktas, tas neįtikėtinas įvykis yra svarbiausias dalykas šiame prabangiame name – dalykas, apie kurį sukasi viskas šiame pastate. Būtent dėl to čia pluša daugybė samdomų darbininkų, puošiasi moterys, dega šviesos, gatvė priešais namą laistoma vandeniu. O viso to centre, tarsi karalius, iškilęs *tas daiktas* iš ano neįprasto įvykio.

Visos mergaitės kalbėjo ryškiomis tarmėmis.

Į šiuos namus parduotos mergaitės buvo iš šiaurės – Čikuzeno ir Čikugo, iš netolimų apylinkių – Hizeno ir Higo, iš pietų – Sacumos ir Osumio pusiasalių, net iš pietinių salų, jūros atskirtų per daugiau nei penkiasdešimt kilometrų.

Gimtosios tarmės čia griežtai draudžiamos. Jei visos moterys čia imtų plepėti kiekviena savo gimtinės šnekta, kiltų didžiausia sumaištis ir viešnamyje, ir tarp žmonių. Čia buvo kalbama tik nustatyta, bendra kalba. Iš salos atvykusios Iči žodžiai žmonių ausims skambėjo ne kitaip kaip vištos kudakavimas. Atidžiai įsiklausius atrodydavo, kad pasitaiko ir žodžių iš Sacumos ir Osumio žemių,

bet ir šie buvo šiek tiek kitokie. Svarbiausia, kad ta Kagošimos tarmė yra visiškai nesuprantama kitų kraštų žmonėms.

Iči primygtinai mojuodavo likimo draugėms ranka ir sakydavo:

– Koke~, ko~.

Kad suprastų, jog šie šaižūs, paukštiški garsai reiškia *ateik čia*, joms prireikė pusės mėnesio.

Virtuvėje, pasiimdama maistą, Iči tiesdavo ryžiams skirtą dubenėlį tarnaitei ir sakydavo:

– Ko~, ke~.

Tai reiškė:

– Duokite ryžių į šį dubenėlį.

„Ko~“ yra tai. „Ke~“ yra duokite.

„Koke~“ yra čia, „ko~“ – ateik.

O dar painiau buvo dėl to, nes „ke~“ be reikšmės *duokite* turėjo ir dar vieną – *ėsk*.

Todėl, kai šiaip nekalbi Iči praverdavo burną, atrodė, kad kudakuoja višta:

– Ke~, ko~, koke~, ko~.*

Mergaičių kurį laiką prie klientų neleido. Jos buvo kaip ką tik iš laukų nurinktos daržovės, dar aplipusios žemėmis. Reikia nuvalyti purvą, pašalinti negražius lapus, nuplauti vandeniu ir tik tada gražiai patiekti ant stalo.

Tokių pramogų vietų kaip ši visoje Japonijoje yra tiek, kad galima suskaičiuoti ant vienos rankos pirštų: Tokijas turi Jošivarą,

* Ženklas „~“ rodo, kad balsė prieš jį yra tęsiama. Norminėje japonų kalboje visi šie žodžiai prasideda priebalse „k“: „tai“ yra *kore*, „duokite“ – *kudasai*, „čia“ – *koko*, „ateik“ – *koi*, „ėsk“ – *kue*. Dėl žodžių trumpinimo, balsių iškraipymo ar ištęsimo ir susidaro tiek daug panašiai skambančių žodžių.

Kiotas – Šimabarą. O Kiūšiū saloje būtent ši vieta Kumamote gali didžiuotis savo lygiu. Viešnamio, į kurį parduota Iči, savininkas buvo vyras Mohei Hadžima; savo rankose jis laikė ir Dodžimos ryžių biržą Osakoje. Pasakojama, kad, jam pasirodžius Dodžimoje, viskas aplinkui akimirksniu nutildavo.

Grįždamas iš Osakos į Kumamotą, jis parsivežė aukščiausios klasės Jošivaros ir Šimabaros *malonumų moterų,* kurias persiviliojo nepagailėdamas jokių lėšų. Štai kodėl naujai atvykusios merginos čia yra taip griežtai mokomos. Makiažo subtilybių, kalbos manierų ir laikysenos jos mokosi stebėdamos savo *oiran**, kuriai buvo priskirtos.

Oiran, kuriai patikėta Iči, buvo iš Šimabaros atvykusi Šinonome-san – populiariausia iš visų viešnamyje. Beje, ir pati įstaiga turėjo tą patį vardą – „Šinonome-ro“**. Iš kartos į kartą įstaigos vardą gaudavo daugiausia uždirbanti moteris. Iči tapo būtent tos Šinonome-san kambario mergaite. Ir *oiran* būna skirtingų lygių, o tai, kodėl net žmoniškai kalbėti beveik nemokanti Iči buvo patikėta Šinonome-san globai, tampa aišku vos pažvelgus į mergaitės išvaizdą.

Aktyvus ugnikalnis jos uolėtoje gimtojoje saloje ir šiais laikais vis dar pasispjaudo ugnimi, todėl nebūtų keista, jei ten sutiktum patį velnią. Tačiau pasidomėjus apie salos gyventojų protėvius, paaiškėja, kad juos galima suskirstyti į dvi grupes: tvirto žandikaulio Kagošimos linijos žmones ir ovalaus veido Tairos klano

* *Oiran* – pasilinksminimų kvartaluose dirbusios aukščiausio rango kurtizanės. Jos buvo ne tik gražios, bet ir labai išsilavinusios bei įvaldžiusios menus, įkūnijo to meto madas ir estetinį pojūtį.

** *Rō* paprastai reiškia aukštą pastatą. Šis skiemuo dažnai pridedamas prie restoranų ar apgyvendinimo įstaigų, turinčių du ar daugiau aukštų, pavadinimų. Anksčiau tai taip pat reiškė viešnamius ir pramogų įstaigas.

palikuonius, kurie po Genpei karo buvo atplukdyti į krantą iš Dan no Uros įlankos; Iči priklausė būtent šiai pralaimėjusių bėglių linijai. Šinonome-san, tepdama ant Iči lūpų blizgiavabalį primenantį raudonį, su šypsena tarė:

– Išties esi kaip mano mažoji sesutė.

Iči to nežinojo, bet ji buvo nupirkta už didesnę kainą nei kitos su ja kartu atvykusios mergaitės. Ir ne tik dėl gražių bruožų – mokančios plaukti mergaitės iš salos, o ypač amų* dukros, visada buvo ypatingai brangiai įkainojamos.

Ankstyvą popietę, pasirėmusi prie savo kambario lango, Šinonome-san stebėjo, kaip vis dar neatsikračiusi odos įdegio, būdingo sūriuose jūros vandenyse dirbantiems žmonėms, Iči blizgina kolonas. Tai, kaip ji dėlioja kojas, lengvu žingsniu pereidama nuo kolonos prie kolonos, skyrėsi nuo mergaičių iš valstiečių kaimų.

Kaimo mergaitės, išskėtusios kojas, deda žingsnius, tarsi brėžtų dvi lygiagrečias linijas: dešinė, kairė, dešinė, kairė. Jų eisena kaip kokių driežų. O salų mergaitės, įpratusios plaukioti po vandeniu, eina įtempusios šlaunis ir taip, tarsi judėtų viena tiesia linija. Tokios mergaitės turi gerai ištreniruotą apatinę kūno dalį.

– Ką gi jūs renkate jūroje savo saloje? – paklausė Šinonome-san į ją nugarą atsukusios Iči.

– *Atai renku ke~, ke~so~, io,* – atsisukusi atsakė Iči, bet tai nuskambėjo ne kaip žmonių kalba.

Aš renku moliuskus, jūrų dumblius, žuvis.

Iči plačiai šypsojosi.

Šinonome-san taip pat nusišypsojo:

* *Ama* (pažodžiui – „jūros moteris“) – Japonijos nardytoja, renkanti jūrų gėrybes (moliuskus, dumblius) be specialios kvėpavimo įrangos.

– Nesakyk *atai*, sakyk *ataši**.

– A-ta-ši.

– Na, o kuo tu vardu? – paklausė Šinonome-san, kasydamasi galvą dekoratyvine plaukų smeige.

Iči pažvelgė Šinonome-san į akis ir prisiminė kažką, ką buvo nusviedusi į labai tolimą savo galvos kampelį. Jau buvo beužmirštanti.

– Atai, na~, Kodžika.

*Mano vardas Kodžika***.

Tai buvo čia gautas vardas. Ir kitoms kartu atvykusioms mergaitėms buvo suteikti nauji vardai. Kogin. Kikumaru. Hanadži. Umekiči. Iči nežinojo, kokiais hieroglifais jie rašomi. Ją pamokė tik kaip parašyti savo vardą.

Mergaitėms tenka mokytis įvairių dalykų.

Vienas iš jų buvo seksualinės technikos lovoje – kadangi tai gyvybiškai svarbus įgūdis, nuo kurio tiesiogiai priklausė moterų išgyvenimas, kiekvieną dieną, papusryčiavusios, sutvarkiusios virtuvę ir baigusios valyti ir skalbti, iki ankstyvos popietės jos trečiame aukšte dalyvaudavo *specialiuosiuose mokymuose*. Jų mokytoja – vyresnioji prižiūrėtoja Otoku-san – surinkdavo merginas į kambarėlį, pilną pritiestų futonų, ir uoliai mokė jas su bambukine lazda rankoje.

Pigiuose viešnamiuose prastuose rajonuose dirbančios moterys neišmano jokių specialių technikų, todėl iniciatyvą perleidžia klientams, o šie sau leidžia kaip tinkami liesti jų kūnus – tas brangias prekes. Tai sekina jų jėgas, žaloja kūnus ir lyties organus.

* *Atashi* yra pirmojo asmens įvardžio *watashi* (liet. „aš“) variacija, daugiausia vartojama moterų neformaliose situacijose.

** Kodžika reiškia „elniukė“; vardas rašomas dviem hieroglifais: „mažas“ ir „elnias“.

Otoku-san pati imdavosi tai kliento, tai merginos vaidmens ir demonstruodama tikslias, meistriškas, subtilias ir galingas technikas, leidžiančias moterims pačioms vadovauti klientui savo nuožiūra, versdavo merginas viską išmokti praktiškai.

Visos stebėdavo užgniaužusios kvapą.

Pasibaigus vienai ekstremaliai treniruotei, nuo kurios sukosi galva, leisdamasi laiptais žemyn Iči išvydo mėlyną popietės dangų. Jai pasirodė, kad jei pati pakiltų į tą virš ilgų stogų eilių besidriekiantį dangų, galėtų jame nerti vis gilyn ir gilyn, tarsi į jūrą, kol galiausiai pasiektų vandenis prie savo salos.

Tačiau Iči buvo ne paukštė, todėl negalėjo pakilti į laisvą dangų.

Šio kvartalo gatvėje stovi didžiuliai vartai, pro kuriuos neleidžiama laisvai išeiti. Iči niekada nebuvo išėjusi pro tuos vartus, todėl kartais net pagalvodavo, kad ši vieta galbūt yra Drakono rūmai, esantys toli už jūrų marių. Tačiau tai šiurpūs Drakono rūmai* be šokančių karosų ar plekšnių.

– Išeinu!

– Išeinu! – viena po kitos merginos išėjo iš „Šinonome-ro“. Į furošikius susivyniojusios dėžutes su rašymo reikmenimis: skalūnine rašymo lentele, akmeniu tušui trinti, kieto tušo lazdele ir popieriumi, jos po pietų keliaudavo į viešnamio merginų mokyklą. Staiga pasivijo iš pastato išskubėjusi prižiūrėtoja

* Japonų mitologijoje Drakono rūmai (*Ryūgū*), dar vadinami ir Vatacumio (*Watatsumi*) rūmais, yra buveinė vandenyno dugne. Joje, kaip teigiama, gyvena jūrų dievas ir princesė *Otohime*. Jie minimi pasakoje apie *Urashima Tarō*. Šis terminas vartojamas kaip rojaus, esančio svetimoje žemėje po jūra ar už jos, arba kaip tiesiog prabangių rūmų metafora.

Otoku-san ir sugriebė Iči už rankos. Ši aiktelėjo: „A!“, pažvelgė sau po kojomis ir susigūžė.

– Kokios tavo kojos?!

Saloje niekas neavi jokių sandalų. Iči žiūrėjo į savo basas kojas su penkiais trumpais, plačiai išsiskėtusiais pirštais. Jei pasirodys mokykloje tokia, šįkart mokytoja ją tikrai išbars.

– Tik šunys ir katės vaikšto be sandalų! – užriko Otoku-san. Bet saloje visi būna basi. Maža to, jos motina, vyresnė sesuo ir kitos, kadangi yra amos, net ir išlipusios į krantą būna nuogos, ryši tik siaurą strėnjuostę.

Tačiau Otoku-san pyktis suprantamas. Juk čia apsilankantys klientai nepirks basomis šlepsinčios moters.

– Tu šuo ar katė? O gal žmogus?!

Iči nubėgo atgal į vidų pasiimti *zōri* sandalų. Tada visos kartu patraukė į merginų mokyklą.

Mokykla, kurią lankė Iči ir kitos merginos, vadinosi „Džiokoba“.

Tai – prostitučių mokykla.

Ant elegantiško plytų pastato kabojo didelė, iš medžio išdrožta iškaba su užrašu „Džiokoba“. Ji buvo įkurta 1901 m. viešnamių savininkų gildijos lėšomis kaip lavinimo įstaiga viešnamių kvartale dirbančioms moterims. Tai įvyko pavasarį, dvejais metais anksčiau, nei atvyko Iči. Laikraščiuose rašė, kad atidarymo iškilmėse kalbą sakė vietos policijos viršininkas, o į mokyklą užsirašė net trys šimtai trisdešimt šio kvartalo *malonumų moterų* ir jų padėjėjų.

Mokinės, nepaisant jų amžiaus, pagal gebėjimus buvo suskirstytos į aštuonias grupes: Slyvų žiedų, Sakurų, Pilnavidurių sakurų, Magnolijų, Bijūnų, Glicinijų, Kinrožių ir Dobilūnų, o

mokėsi šešių dalykų: etikos, skaitymo, kaligrafijos, rašymo, gėlių komponavimo ir siuvimo. Prostitutės mokyklą lankė ne kasdien – ateidavo maždaug dvi dienas per savaitę, kai atsirasdavo laisvo laiko.

Be to, dar buvo to mėnesio naujokėms skirta Persikų žiedų grupė – mokyklos lankymą Iči su kitomis mergaitėmis pradėjo nuo šios klasės. Kadangi jos dar nepriiminėjo klientų, mokyklą lankė kasdien. Persikų žiedų grupėje daugiausia dėmesio buvo skiriama kaligrafijai ir teksto rašymui. Viešnamių kvartale pirmiausia buvo būtina ištaisyti mergaičių kalbą, kad jos nešnekėtų skirtingomis gimtosiomis šnektomis. Taip pat svarbu buvo išmokti teptuku tinkamai parašyti laiškus klientams. Klasė, į kurią patenkama vos pakilus iš prieškambario, buvo aštuonių tatamių dydžio erdvė*. Čia buvo išrikiuoti ilgi stalai, prie kurių sėdama klūpomis po tris, o ant grindų patiesti ploni meldų kilimėliai.

– Mokytoja, prašome jūsų globos! – Merginos, išsitraukdamos rašymo lenteles, vieningai nusilenkė.

Mokytoja jau buvo įpusėjusi penktąją dešimtį; sklandė gandai, esą anksčiau ji buvusi aukšto rango samurajaus, tiesiogiai pavaldaus šiogūnui, dukra, bet po vadinamosios „restauracijos“, žlugus Tokugavos šiogūnatui, šeima nusigyveno ir ji buvo parduota į Jošivaros kvartalą Tokijuje. Jos nugara buvo tiesi kaip styga, o kalbėsena turėjo tai, kas ją išskiria iš kitų šio miesto moterų. Be to, ji beveik niekada nesišypsodavo.

Mokytoja vadinosi Tecuko Akaė. Mokydama kaligrafijos, ji kimono rankoves tvarkingai pasirišdavo *tasuki* juosta.

* Tai būtų apie 14,6 kvadratinio metro – tikėtina, kad Kiūšiū regione taikomas Vakarų Japonijos standartas; vieno tatamio matmenys yra maždaug 95,5 x 191 cm.

Mokytoja atsistojo prieš klasės lentą ir kreida užrašė:

Saulė

– Šiandien išmoksime mus supančių daiktų pavadinimus, – tarė ji. Tada po saulės hieroglifais skiemenine abėcėle užrašė, kaip skaitoma *sau-lė*. Ji paaiškino, kad tai – mūsų pasaulį apšviečianti Saulužė, kuri įvardijama kaip *saulė*.

– Atėjus rytui, pasirodo saulė ir tampa šviesu. Saulei nusileidus ir atėjus nakčiai, sutemsta. Saulė yra šviesos šaltinis. Argi žiūrint į šiuos simbolius neapima jausmas, kad ja galima pasikliauti? – taip aiškino mokytoja merginoms.

Tada ji vėl paėmė kreidą ir lentoje užrašė:

Mėnulis mė-nu-lis

Ji paaiškino, kad tai mėnulio, kuris pasirodo naktiniame danguje, kai saulė nusileidžia ir sutemsta, simbolis. Nors švyti melsva, blyškia šviesa ir yra gražus, jis pats jokios šviesos neskleidžia.

Kalnas. Upė. Medis. Jūra. Vanduo. Vėjas.

Mokytoja mokė hieroglifų ir jų skaitymo vieną po kito. Iči kažkodėl patiko saulės simboliai. Jie atrodė tvirti ir puošnūs. Palyginti su jais, mėnulio simbolis atrodė vienišas, tarsi perpučiamas vėjo, ir regėjosi, lyg bet kurią akimirką galėtų nugriūti.

Jūros hieroglifas buvo painus ir sudėtingas. Ji pagalvojo, kad galbūt taip yra todėl, jog jūroje pilna visko: moliuskų, žuvų, jūrų dumblių, vėžlių, delfinų. Prisiminė, kad netoli salos plaukiodavo ne tik jūriniai vėžliai, bet ir didelis delfinų būrys. Delfinai buvo didžiuliai – didesni už Iči tėvo valtį, bet jų akys ir burnos plačiuose veiduose visada šypsojosi. Iči su nostalgija prisiminė dienas, kai plaukiojo jūroje kartu su delfinais.

Mokytoja vėl paėmė kreidą ir užrašė: tėvas, motina, vyresnysis brolis, vyresnioji sesuo, jaunesnysis brolis, jaunesnioji sesuo.

Mokytojai aiškinant apie šiuos hieroglifus, kai kurios mergaitės, prisiminusios gimtinėje likusius tėvus, susigraudino.

– Mes gimėme šiame pasaulyje savo tėvo ir motinos dėka. Nors gimtąsias vietas palikote dėl neišvengiamų aplinkybių, jokiu būdu neturite jausti jiems pagiežos. Tėvams, kurie ilgisi savo vaikų, širdį veria didesnis skausmas nei jūsų jaučiamos kančios.

Merginos kūkčiojo, o Iči, žvelgdama į jūros hieroglifą, kurio viduje matėsi motinos simbolis, vaizduotėje išvydo baltų saulės spindulių nutviekstą jūros gelmę ir tarp delfinų plaukiojantį būrį už šiuos dar blyškesnių nuogų amų.

Tikrai, motina visada buvo žmogus, esantis jūroje. Motina – būtybė, mažesnė už delfiną, bet didesnė už žuvį. Atrodydavo, kad plaukia lengvai, lengvai, tarytum būtų besvorė, o tada staigiai kaip viesulas neria į kelių dešimčių metrų gylį. Vandenyje, vien tik strėnjuostėmis ryšinčių moterų būryje, sunku buvo ir atskirti, kuri iš jų motina.

Nors pasitaikydavo moterų didelėmis, vandenyje laisvai plūduriuojančiomis krūtimis, daugumos amų krūtinės dėl tvirtų raumenų buvo mažos. Jų kūnai turėjo tik tai, kas būtina plaukti. Todėl išlipusios į krantą motinos atrodydavo tarsi jaunos merginos. Dėl plaukiojimo jų pečiai buvo platūs, rankos – storos, bet krūtys – kaip penkiolikos ar šešiolikos metų mergaičių, o pilvai, įpratę sulaikyti kvėpavimą nardant, stangrūs kaip jaunų vyrų.

Iči ašara paptelėjo ant hieroglifo.

– O dabar rašymo lentelėse hieroglifais užrašykite savo vardus. Mokiau jus anądien, todėl turėtumėte prisiminti, – tarė mokytoja.